

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Gg. naročnike, katerim s koncem tega meseca naročnina poteče, prosimo, da jo o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slovenski Narod“ pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Znižana cena za gg. učitelje in dijake odpala je po novem letu.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Govor poslanca g. dr. Vošnjaka

v državnem zboru dne 11. marcija t. l.

(Po stenografičnem zapisniku.)
(Konec.)

Gospod poslanec dr. Foregger je bridko tožil, da se po izjavah, katere sem jaz storil proti sodnijskemu stanu, škoduje njegovej veljavi na občutljiv način in da se ponižuje. Nijsem jaz, ki s temi očitanki škoduje veljavi sodnijskega stanu; tej veljavi škodujejo oni člani sodnijskega stanu, kateri se, kakor sem uže dokazal, ne drže državnih temeljnih zakonov in kateri ono prisego, katero so prisegli in po kateri so vezani, da se ravna po državnih temeljnih zakonih. Če se sodniki sami ne brigajo

za državne temeljne zakone, potem se ne smejo čuditi, če njihova veljave mej prebivalstvom ginja.

Da pa se je slovenščina vedno rabila, se dokazuje tudi s tem, da so se od leta 1848. vsi zakoni in odločbe, državni zakonik, v slovenščini izdajale, v istem jeziku, ki se dan danes povsod piše in o katerem Nj. ekselencia dr. Rechbauer, ne pozna ga, trdi, da ga ljudstvo ne umeje. Občni državljanski zakonik se je v letu 1853. izdal v slovenščini in jaz obžalujem, da se danes ne dobi nobeden slovenski eksemplar več.

Hotel sem uže v glavni debati gospoda pravosodnega ministra opozoriti, da se cela vrsta v slovenščini izdanih zakonov v državni tiskarni ne dobi več in da bi bila po mojej misli njegova dolžnost, skrbeti zato, da se ti zakoni dobé ali, če so v državni tiskarni pošli, da se zopet tiskajo. Pri povedalo se mi je, da je cela vrsta imenitnih zakonov, tako občni državljanski zakonik in kazenski zakon itd., uže pošla; in jaz moram Nj. ekselenciji prositi naj na to obrača svojo pozornost. Kajti v kazenskem zakonu se pravi, da neznanje zakona ne opravičuje. Kako naj se naši ljudje seznanijo z zakoni, če tiskanih ne dobijo.

Konečno sem primoran se še jedenkrat baviti z gospodom poslancem dr. Jaquesom, in sicer iz tega uzroka, ker je dr. Jaques denes zopet trdil, da je vse, kar je v glavni debati o personalijah izjavil, slišal od popolnem zanesljivih oseb, da celo od deželnih poslancev, da je to vse resnično in pravo. Te dni dobil sem pismo od onega sodnika, katerega je gospod dr. Jaques na tako nekvalificiran način v tej visokej zbornici razpostavil in prostituiral, in ta sodnik me prosi, naj ga branim proti takim, kakor rečeno, obrekovalnim napadom.

Gospod poslanec dr. Jaques je namreč v tem govoru omenjal, da je okrajni sodnik postal okrožni

sodnijski svetovalec v Rudolfovem, o katerem more povedati, da na prav čudovit način manipulira in jasno kaže, kako dvomljiva je njegova juristična kvalifikacija. Gospoda moja! kaj naj se umeje pod temi besedami: „On manipulira na čudovit način?“ S čim pa? Morda z denarjem, ali ga stranke podmitujejo? Kaj more to biti? To je vendar najumazanejša razžaljenje, katero se more sodniku vreči v obraz, če se ne morejo dati dokazi. A s tem se ne zadovolji dr. Jaques. On dalje omenja, da je ta sodnik v pričeti kazenski pravdi, kjer je šlo za preiskovanje o ponarejanji tisočaka, izdal zelo čudovit, smešen odlok; on je namreč pisal v Ljubljano, naj se vse osebe, ki so dobile plačila v tisočakah zapró in se pošljejo v Rudolfovo. Ta sodnik mi torej piše, da je ta trditev popolnem neresnična in napačna.

Izdal se je odlok, o katerem vsled svoje sodnijske prisega, ker preiskava še traje, ne sme ničesar objaviti, a čisto drugačen, kajti, pravi, tako borniran nikdar ne bode nobeden sodnik, da bi izdal tak odlok. Če torej dr. Jaques kaj tako zaničljivega predbacuje, ga je njegov poročevalec nalagal, je govoril popolno neresnico in tako neomadeževanemu državnemu uradniku zelo škodoval na časti. Od kod ima dr. Jaques te čenčarije, ne vem. Jeden vir, zdi se mi, se tu imenuje, jedno ime se nahaja v njegovem govoru v generalni debati, in če to ime imenujem, je za me in za vse, ki poznajo dotične razmere, odgrnena mreža denuncijanstva. To je ime Vesteneck. Završim. (Dobro! na desnici.)

Iz državnega zbora.

Debata o volilni reformi.

Z Dunaja 19. marca. [Izv. dop.]

(Dalje.)

Vitez Chlumecky besедуje obširno. Novih argumentov govornik nij navedel. Po njegovej misli

LISTEK.

O poeziji Simona Jenka.

(Predaval dr. Ivan Tavčar v ljubljanski čitalnici.)

Če Vam danes, čestita gospoda, govorim o slovenskem pesniku Simonu Jenku, pričakovati ne smete, da Vam bodem povedal Bog vé kake nove reči, da Vam bodem odkril do sedaj nepoznane skrivnosti pesnikovih del ter Vam opisal do sedaj nepoznana svetišča njegove muze! Te ali one lirične poezije podobne so svitlemu zrkalu, v katerem si gleda vsak svoj obraz. Zategadelj jedna in ista lirična pesen raznovrstno vpliva na posamezno osebo, in kakor je lirična pesen izvir subjektivnih občutkov, tako je tudi kritika liričnih poezij izvir subjektivnih vplivov. Ravno v tem je iskati uzroka, da so sodbe o liričnih pesnikih tako različne. In če prebiramo nemške slovstvene zgodovine, nahajamo pogostokrat, da se jeden in isti pesnik v tej zgodovini kuje v nebesa, v drugej pa zopet tlači v najnižji pekel. Tako na primer še sedaj nji dokončana sodba o vrednosti lirične poezije Miroslava Hölderlina in ne o onej grofa Platena!

Nijmam torej namena kritikovati Jenkovih pesni, ker imam prepričanje, da bi bila to samo osobna, subjektivna sodba, ki bi pa pri mnogobrojnem številu naših slovstvenih kritikov kmalu bila razdejana in razstлана na vse strani, kakor se je to uže marsikateremu slovstvenemu delu pripetilo, katero se je v sedanjih časih predrznilo stopiti pred slovenski svet. Namen imam tedaj samo z Vami, čestita gospoda, pogovarjati se jedno uro o Simonu Jenku, ki je svoje življenje zaključil v istem mestu, v katerem se je rodil pesnik Valentin Mandelc, katerega spominu posvečena so sedanja javna predavanja.

In če mi bode dodeljena sreča, da bodo moje besede v tem ali onem srci vzbudile željo, poznati poezije Simona Jenka, potem dosežen je popolnem moj namen! Ker toliko je gotova resnica, da je Simon Jenko mej nami mnogo premalo poznan in da so pesni njegove, izdane uže leta 1865., mej slovenskim narodom le slabo razširjene. Koliko je nemških pesnikov, ki se ne odlikujejo niti s tako krasno-nežnimi idejami, niti s tako mehko-lepim jezikom, kakor Jenkove pesni, — ali vendar se slavijo kakor klasiki po literarnih zgodovinah in pesni njihove izdajajo se v popularnej obliki ter se nahajajo ne samo v palačah, temveč tudi v revnih kočah.

Slovenski pesnik pa je velik revež pod božjim nebom! Mej življenjem izda le z velikim strahom kak cvet svoje muze, ker dobro vé, da bode čez ta cvet pobrila ostra burja mrzle kritike, da bodo temu cvetu odščipnili listek za listkom s tistimi znanimi staroslovenskimi klesčami in da bodo pred vsem prešteli apostrofe, brez katerih njegova poezija v življenje stopiti nij mogla! Kadar pa umrje, potem dobi se ta ali oni dobri prijatelj, da mu pri odprtej mrtvaške jami spregovori nekoliko žalostnih stavkov. In na gomilo se mu postavi ponižen spomenik, ki se je plačal z darovi po deželi nabranimi! Ako Simon Jenko poje:

In ko ura nam odbije,
Črna zemlja nas pokrije;
Kdo bo še po nas povprašal?
Kdo se z nami bo ponašal?

tako veljajo te besede v prvi vrsti o slovenskih pesnikih samih, katerih imamo za mali naš narod zdatno število, o katerih delih se pa do sedaj niti pri velikanu Preširnu nij skrbelo, da bi se v mnogobrojnej ljudske obliki spravila mej narod slovenski! Če pa je za Preširnom kak pesnik zaslužil, da ga časti naš rod, tako je to Simon Jenko. Akoravno se primerjati ne dá z genijalnim pevcem, ki je tako

naj bi česki vlastelji bili posredovalci mej strankama. Zmena volilnega reda vlasteljev pomeni, da se bode vlasteljem skoro vzela volilna pravica. V teh predlogih bi bila vlada morala prevzeti inicijativo. Ker tega nij storila, je brez volje, brez moči ne samo naproti velikej stranki, temveč proti vsakej frakciji. Mi čutimo in čujemo vihar, ali mi ne vidimo krmarja, ki bi vodil državno ladijo. (Ploskanje na levici.)

Dr. Matuš: Deželni volilni red je uže davno bil potreben reforme. To se je pripoznalo od mnogih strani. Novela o volilnej reformi ima mnogih znatnih prememb, a poprave ostaje še mnogo. Znižanje volilne cenitve je liberalno sredstvo. Če se bo zmenil volilen red za vlastelje, bode odstranila se jedna monstrositeta. Za to je opravičen popravek volilnega reda. Ta zmena nij proti državnim osnovnim zakonom in fideikomis nij nov volilen razred. Zato glasovali bodemo za to zmeno. Bodoča reforma bode imela skrbeti za pravično zastopstvo mest in dežele na temelji ljudske štetve in plačevanja davkov. Mesto, da volijo trgovinske in obrtne komore, naj volita dotična stanova direktno. Vlado pak govornik poziva, naj se o teh reformah skoro posvetojuje. Ako je poročevalec manjšine pritoževal se, da se z dunajskimi okraji, ki še niso predmetja, ravna nepravilno, spominam ga, da stal je pri zibeli izpridenega otroka — volilnega reda v državni zbor — od njega torej pričakujemo, da bode priznal glasan pater peccavi, da poravnava vse grehe, s katerimi se je z njo grešilo na pravicah dežel, narodov in na javnem pravu! (Živo odobravanje na desnici!)

Poslanec Kronawetter biča prejšnja ustavoverna ministerstva. Oportuniteta in pravo sta dve vodili, ki vodita spisovatelje zakona o volilnej reformi. Oba predloga, oni večine in manjšine sestavljena sta na temelji oportunitete. Nij se vprašalo, kako je s pravico vesoljnega prebivalstva, pač pak, katera stranka pridobila bode glasov in koliko? To pa nij pravi princip! Jeden predgovornik je rekel: „Prejšnja vlada je tudi razmišljevala vprašanje o volilnej reformi in o razširjenji volilne pravice. Se ve da, kaj dejanstvenega pač nij prišlo na javnost, kajti smeli skok v negotovost se pri znižanju volilnega censa pač ne sme podvzeti;“ dalje je rekel: „Vlada morala se je prej pečati s tem, kako urediti socialno vprašanje, potem stoprv bil je čas, podvzeti volilno reformo, kajti drugače bilo bi se nasprotje interesov poostrilo.“ No, gospoda, vlada, ki hoče z znižanjem volilnega censa, z upeljanjem občne glasovalne pravice, s podeljenjem političnih pravic ljudstvu tako dolgo čakati, dokler nij rešila socialnega vprašanja, ta pač nikdar ne bode prišla do tega, da bi dala vseobčno volilno pravico (živahna veselost) in zato mi je razumljivo, zakaj so zastopniki prejšnje vlade to stvar tako tajnostno obravnavali mej seboj, da ničesa nij prišlo v javnost. (Zopet

veselost.) Saj vender živé ljudje, ki pravijo, da se socialno vprašanje nikdar ne bode dalo rešiti; morda je gospod minister Chlumecky tudi bil tega nazora in potem je razumljivo, zakaj nij provel volilne reforme.

L. 1848 je jedno onih peticij, ki so terjale ljudsk parlament ter perhorescirale ustvaritev zbornice iz denarne aristokracije, podpisal grof Unger, ki je pozneje postal minister; čudim se, da tisti gospod dr. Unger slednje ko je bil minister, nij samemu sebi dovolil to, za kar je v prejšnjih letih peticioniral. (Živahna veselost.) On baš nij ostal pri svojih načelih. Jaz pa držim do konca svojega življenja trdo pri načelih, ki jih sedaj zastopam. Ako bi šlo po pravu in pravičnosti, moralo bi se volilno pravico vlasteljev popolnoma odstraniti. Govornik kritikuje večino odbora za volilno reformo, češ, da nij hotela vzprejeti njegovega predloga, akoravno bi se baš sedaj lahko bile dobile $\frac{2}{3}$ glasov.

Poslanec Tonner poudarja, da je uže prej izjavil se za predlog Kronawetterja, ker bi potem prebivalci na deželi z meščani na isto stopinjo bili postavljeni. Ker pa se je vlada odločno izjavila zoper oni predlog, mora se zadovoljiti s tem, kar je mogoče doseči. Zeithammerjev predlog ne dosega družega, nego da vlastelji volijo v posebnej skupini. Baš oni, ki so prej bili pristaši zastopstva po interesih, morali bi ostati dosledni ter ne izjavljati se zoper to, da se fidejkomisaričnemu vlasteljstvu daje večjo samostojnost. Tudi nij res, da bi bile volilne skupine sestavljene samovoljno; koliko družih določb smelo bi se s pravom nazivati za takove. Kar zahteva manjšina namreč pomnožitev državnih poslancev za Dunaj, za to je tudi on. Zakaj pa vlada one stranke, ki je sedaj v manjšini, nij ničesar storila v tem oziru, ko so vendar takrat bile iste razmere kot sedaj? Gospodje one leve stranke pritožujejo se na veliko mojo radost proti volilnemu redu, ki so ga napravili sami. No, jaz čakam na vzvišen prizor, da vidim, kako Saturn požira svoje otroke, k čemer želim mu prav dober tek. (Živahna veselost.)

V soboto bil je prvi govornik levičar dr. Heilsberg, ki se je pravgermansko arogantno bil podkoval silovitimi frazami. „Večina o svojem predlogu govori o svobodi in enakosti, ali Nemec prijel je za orožje; in prav ima, saj mu ne veje narodnostna spomlad iz predlogov, temveč predočuje se mu kot krparsko delo reakcionarnih tendenc. Tudi se nihče ne da motiti, ako se golo reakcijo skuša pokriti s plaščem petgoldinarskih mož.“

Znamenit pa je govor grofa Clam-Martinitica. On izjavi, da se s temi predlogi rešuje samo dve važni konkretni vprašanji, namreč, da se zniža volilni census na pet forintov, in da se ustanovi volilni red za vlasteljstvo na Českem. Te dve vprašanji razdvojili sta ostrog liberalne stranke in spravili jo v neprijetno situacijo, ker jo mnogozaniče-

vana večina spomina, da je v volilnem redu rešiti tudi zadače na polji prava in svobode, da se ima odstraniti nejednakost in popraviti marsikatero krivico. To je težka zadača in tudi zgovornosti g. poročevalca manjšine se nij posrečilo, da bi bil dokazal, kako je levica stoprav sedaj prišla do spoznanja da se morajo popraviti kričeče krivice, da so mej drugim Hernals, Sechshaus in Währing stoprv denes cvetoči okraji. Izpeljavam dr. Herbstu nij se posrečilo, da bi izbrisal resnico, da je leta 1873. vse te, tako drastično slikane nejednakosti statuiral on sam in njegova stranka za časa, ko je imela svobodo, odstraniti te nejednakosti. (Živahen plosk na desnici.)

Dr. Herbstu se tudi nij posrečil dokaz, da je njegov predlog za ustanovljenje mestnih volilnih okrajev za Hernals, Währing, Sechshaus in Fünfhaus dosledno izvršenje predloga dr. Kronawetterja; kajti ne zmeni se nič v sistemu volilnih mož, zoper kateri izjavil se je dr. Kronawetter, s tem, da se dva nova mestna volilna okraja ustvarita. Kajti dr. Kronawetter postavil se je odločno na stališče liberté, égalité in fraternité (svobode, enakosti, bratovstva). Za občno naravno pravo zahteva on občno volilno pravico. To stališče se da pojmiti, vender je on zoper isto radi tega, ker, ako bi se izvršilo, moglo bi nastati še več in večjih nejednakostij, ki izvirajo iz gmotnega in moralnega pravnega reda. Dokler dr. Kronawetter teh nejednakostij odstraniti ne more, s svojim nazorom ne bode prodrl. (Odobranje.)

Pravičen volilen red mora torej biti izraz vseh zgodovinskih faktorjev. Le v tem okviru more se deliti pravica na vse strani. Ta okvir more se le polagoma po meri večje naobraženosti in pravnosti kakor tudi vsled udeležitve pri javnih bremenih razširiti. To je uvet urejene države. (Živahno odobravanje.)

Kako se je volilno pravo razvijalo v Avstriji, o tem zazpravlja govornik s sijajno zgovornostjo. Stališče, na katerem stoji on in njegovi drugi nasproti volilnemu redu od l. 1873, je znano; on je ostal isti in on je predloge večine stavil. V njih nij še občnega volilnega črteža, temveč popravljajo le to, kjer obstoje najhujše krivice, to so največ nejednakosti, ki so nastale po recipiranji deželnozbornskih in občinskih volilnih redov, nejednakosti, ki žalijo in zmedijo praven čut. Proti številu 5 gl. nij se od nobene strani principijelno ugovarjalo, k večjemu stremljenje opozicije, ki je večino hotela s tem preseči, da je predlagala 2 gld. (Odobranje na desnej.)

Da se je census znižal na 5 gld., je to iz konservativnega stališča sredstvo državne modrosti. S tem naj se zadovolji želji mnogih tisočin in bolje je, da se pravodobro ustreže nekim prizadevanjem, kot čakati, da terja koncesij napadajoča sila. To je pla-

rekoč iz nič ustvaril slovensko slovstvo, vender pa je Simon Jenko, ako se oziramo samo na pesnike sedaj uže v hladnej zemlji počivajoče in morda tudi če se oziramo na pesnike sedaj še živeče, skoro gotovo za Franom Preširnom prvi slovenski pesnik, kateremu je brez apostrofov in brez truda tekkel vir poezije! Primerjaje Preširna z veličastno jelko visoko na robu stoječo, moramo pa pesnika, o katerem govorim danes, primerjati z vijolico skrito pod robom, ki človeka isto tako k občudovanju razvneja, kakor drevo na višini, katero kljubuje viharju in blisku! In kadar se je človek nagledal krasnega drevesa, tedaj poišče si še vedno rad dišeče vijolice, katera klije v skritem zatišji! Govoreč o Simonu Jenku, razpravljati hočem tvarino v štirih oddelkih. V prvem oddelku govoril bodem o tem, kakega človeka se nam pesnik kaže v svojih poezijah, ker lirične pesni so vedno take, da iz njih lahko sklepamo, kak človek da je bil pesnik v življenji. V drugem oddelku razkladal bodem, kako poje naš pesnik o tistej večnej človeškej bolezni, ki se imenuje ljubezen. Tretji oddelek posvečen naj je pesnikovej šaljivosti, četrta pa najkрасnejšim cvetovom pesnikovega duha, to je njegovim pesnim o domoljubji!

Dejal sem, da so lirične pesni vedno take, da iz njih lahko sklepamo, kak človek da je bil pesnik v življenji. Jeden največjih lirikov, kar jih je rodil svet, bil je Henrik Heine. V življenji bil je ta krščeno-židovski poet sestavljen iz dobrih, preblagih, na drugej strani pa zopet iz najumazanejših atomov, kakor jih nij najbolj pozabljeni géto nahajal mej svojimi prebivalci! Znano je, kako je dvojna ta Heinejeva narava prouzročevala grde pene na vršine divne njegove poezije! Če nas je z nebeškimi svojimi podobami razvnel, tedaj nas takoj z ostudno trivialnostjo predrami iz navdušenja, tako, da so v duši hipoma potrti vsi srečni prejšnji občutki, katere vzbuja samo prava in čista poezija, ki se kakor po blatnih prekopih pretaka po Heinejevih delih. Ali človeška narava se nikjer zatajiti ne dá, niti v pesnih ne! Kdor je dober človek, — lastnosti dobrega njegovega srca odmevale bodo tudi iz poezije njegove. Čegar duša pa je s slabostmi in hudobijami preprežena, svoje zavržljivosti tudi v pesni prikriti ne bode mogel! Ali Simon Jenko, v življenji preblag človek, kaže se nam tacega tudi v svojih pesnih. Prebravšim list za listom po njem zloženih pesnij, stopi nam jasno in ostro risana pesnikova podoba

pred oči, kakor je bila v istini v življenji! Melanholija, ali tako zvana tiha žalost je skoro vedno glavni znak slovansko pesniškega značaja. Tiha žalost spremljevala je tudi našega pesnika pri vsakem koraku v življenji in on sam nam je to razodel v jednej najkрасnejšej pesni, kar jih pozna slovensko slovstvo:

Temán oblak izza goré
Privlekel se je nad poljé,
Nad poljem v sredi je obstal,
Nebo je čez in čez obdal.
To ni oblak izza goré,
To tudi ni ravno poljé;
To misel le je žalostna
Na sredi srca mojega.

Neznana mu tudi nij bila tista večna tragika, ki vlada nad človeškimi rodovi; tista grozovita usoda, ki s kostenimi svojimi rokami tare človeška bitja ter jih po kratkem ali trudapolnem življenji peha v groba teme, katere so nam do sedaj še tako malo razsvitljene. Minljivost udarja grozne svoje pečate na vse človeško, in večna ločitev, ki nam napoči tako gotovo, kakor gotovo čas naprej hiti, ta večna ločitev meče svoje sence uže naprej v naše življenje in misel na smrt lazi za nami, kakor senca našega telesa. In ta misel lazi tudi za pesniki ter se

čilo na obrok znanemu „suffrage universelle“ (ob-
čnemu glasovanju. (Živahno ploskanje na desnici.)
(Dalje prik.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. marca.

Levičarjem godi se hudo! Kdor prebira njihove liste, ki nosijo po vsakojaka izdihovanja, izprevidi takoj, da jim bije ura slednja. V državnem zboru vrši se zdaj debata o razširjenji volilne pravice in to tem gospodom nij po godu, kajti oni bodro vedo, da se bode s tem odvzelo jim izpod nog še tisto malo tal, kar jih še imajo. Strašen krik in vik v vseh levičarskih listih, kajti vedoti, da so v poslanskej zbornici izgubljeni, skušajo zdaj pregovoriti in na svoja stran dobiti gosposko zbornico; a mi se nadejamo, da so tudi tam uže izgubili vse zaupanje — da se jim bode tam godilo istotako, kakor v poslanskej zbornici, da se bode vzprejel zakou o razširjenji volilne pravice. Gospoda levičarska hoče popolnem spraviti malega obrtnika v oblast velikemu kapitalu, da, ga njemu napraviti za roba!

Zakaj je odložil **Pretis**, tržaški namestnik svoj mandat v državnem zboru? Na to vprašanje odgovarja „Triester Tgbl.“: „Gospod Pretis odložil je svoj mandat kot državni poslanec zato — ker se za njim ne skriva nobeden ministerski portfelj več.“ Bajamontijev pokrovitelj bi bil torej rad postal minister v Avstriji, kjer je justitia regnorum fundamentum!

V **ogrskej** poslanskej zbornici obravnava se novela k bramenemu zakonu, v gosposkej zbornici pa se vrši debata o budgetu.

Ogrski Nemci odločno stopajo proti nameram nemškega „schulvereina“. Poroča se, da je bilo v 19. t. m. v Pančevi ljudsko zborovanje, katerega se je udeležilo več tisoč meščanov nemške narodnosti in sklenila se je resolucija, ki namere „schulvereinove“ gledé Ogrske perhorrescira.

„Narodni list“ poroča z **Juga**: „Črnogorski knez odkazal je pribeglim Krivošijancem in Hercegovcem pri Podgorici na albanskej meji več bivališč, da jim tako zabrani še na dalje napadati Avstrijo in pa da tako napravi slovanski zid proti vojevitim albanskim rodovom. — Udušenje vstaje v Krivošijah vzelo je tudi vstašem v Hercegovini pogum. Nekateri prebivalci iz vasij pri Stolci, ki so zbežali, vrnili so se uže. Upa se, da se bode še ta mesec z močnejšo vojno silo udušila vstaja tudi v Hercegovini. Baron Jovanović obrača zdaj vso pozornost na Hercegovino.

Vnanje države.

Pruska vlada prizadeva se na vso moč Slo-
vane v Gornjej **Sleziji** ponemčiti. Šola in urad vse je nemško, vendar duhovniki obeh veroizpovedanj pošiljajo prošnje do državnega zbora, da bi se v šole uvela poljščina, ker drugače ne morejo poučevati deco. In to zahtevajočim odgovarjajo „liberalni“ Nemci, da so „politični rovarji“. Hej Slovani, kje so naše meje . . . ?

„St. James Gazette“ pripoveduje, da ima **ruski** car popolnem zanesljive dokaze, da nihilisti ne nameravajo več napadov na cesarsko družino, zato je sklenil nekaj političnih zločincev in nekaj v smrt obsojenih pomilostiti, češ, da je zdaj čas, da se pravica z milostjo pari. — Kakor se čuje, misli

jim usiljuje v proizvodu njihovega duha! Uže Homer mora se ukloniti tej misli, ko poje, da so rodovi človeški kakor list na veji, katerega otrese jesen, da zgine k tlom v večni pogin. Ta misel rodila je prekrasni Hamletov samogovor, v katerem Shakespearejev genij premišljuje, kaj da je bolje, ali živeti ali pa umreti. In ta misel neznana nij bila tudi našemu pesniku, ki je tragično usodo človeškega rodu opeval po svojej priprostej navadi ter to usodo primerjal s podobo, kakor jo nam toliko in tolikokrat kaže narava. Pesnik poje:

Vštric spod goré zelene
Izvirata studenca dva,
In kakor pot ju žene,
Hitita v plan nevtegomu.
Na dvoje gresta pota,
Na dvoje bolj, skoz bolj navdol;
Končala teke bota,
Ali več se videla nikol.

Ta pesen nam slika v priprostej podobi usodo človeštva; ali nje utis pretrese ravno tako drob in srce, kakor utis Hamletovega monologa.

(Dalje prihodnjič.)

se carska družina preseliti v jeseni v **Moskvo**, in iz tega se sklepa, da se bode car dal v meseci avgustu kronati.

Bolgarski konservativci skušajo skleniti kompromis in tako z zjedinjenimi močmi udeleževati se vladanja. To bi bilo tudi v istini najboljše za procvitanje Bolgarije.

O novih **grških** ministrih se poroča: Vojni minister Karaiskaki je sin iz meščanske vojske znane vođe, ki je večer pred koncem boja pal pred Atenami. On sam je bil adjutant in uže prej minister. Finančni minister Kalliga je učen odvetnik, ki je bil prej večkrat pravosodni minister. Pravosodni minister Rhalli je sin izdavitelja grškega zakonika. Naučni minister Lombardo je stal na čelu gibanja, ki je zahtevalo samostojnost Jonskih otokov, je bil prej vodja demokratične stranke, sicer pa uže jedenkrat član ministerstva Komunduros.

Izpred porotnega sodišča.

Detomora bila je 13. t. m. dopoldne zatožena Marija Bole, 23 let stara dekla v službi na kolo-
dvoru v sv. Petru na Notranjskem.

Zatožena taji, da je hotela otroka, katerega je 28. novembra t. l. brez vsake pomoči porodila na stranišči, umoriti, da ga je morda pretrdo prijala, da pa nikdar nij imela namena ga umoriti. Porotniki (načelnik g. A. Klein) so z 9 proti 3 glasom zanikali njim na umor otroka stavljeno vprašanje in sodišče je Marijo Bole proglasilo nekrivo.

Hudodelstvo uboja. Dne 13. marca popoldne bil je zatožen hudodelstva uboja 17 let stari kmetski fant Jože Jagodnik iz Male Bakovce pri Ilirski Bistrici.

Dne 9 februarja 1882 žagal je s svojim starim očetom 77 let starim Jako Slozom pred hišo hlode. Žaga nij tekla ravno, kakor bi bil to stari želel, nego po strani, čemer je bil kriv zatoženi Jože Jagodnik. Stari oče ga je zaradi tega karal, a Jagodnik nij molčal, kar je starega moža tako razsrdilo, da poprime šporajtelj (kol) in preti zatožencu, da ga bo, ako ne uboga.

Ker ta ne molči, vrže stari oče kol proč, poprime palico in Jagodnika nekoliko pretepe. Le ta pa zgrabi precej debelo palico in mahne po glavi starega očeta s tako močjo, da se je takoj zgrudil in drugi dan umrl. Zatoženi pravi, da nij hotel udariti starega očeta po glavi, ampak le po roki ali rami. Zdravniki so izjavili, da je imel ubiti stari Sluzu izredno tenko črepinjo, tako da je bila z jednim mahom razdrobljena, ter da je moral isti, ker so bili možgani oškodovani, takoj se zgruditi in kmalu umreti. Porotniki (načelnik g. Klein) so potrdili krivdo zatoženca in bil je obsojen na tri leta težke ječe, poostrene vsak mesec s postom.

Hudodelstvo rop. 14. t. m. stal je pred porotniki 24 let stari kmetski fant iz Možjance pri Kranji, ker je 5. septembra pr. l. oropal za 6 gld. Jarneja Bregarja, s katerim je pil v družbi drugih fantov. Zaslišanih bilo je osem prič, a zatožencu se dejanje nij moglo dokazati. Zatoženec trdi, da Bregar niti 6 gld. imel nij in da ga je ovadil lažnjivo le iz sovraštva, ker ga je bil on pred nekoliko časa v gostilnici, ko so se sporekli, udaril.

Zagovornik zatoženčev, dr. Zarnik, je v izvrstnem govoru dokazoval nekrivdo zatoženca. Porotniki (načelnik g. Klein) so z 9 proti 3 glasom zanikali krivdo in zatoženi bil je proglašen nekrivim.

Hudodelstvo uboja. 15. t. m. bil je obtožen 30 let stari Matija Bogataj, delavec v fabriki za papir v Goričanah. 9. januarja t. l. je v družbi z drugim delavcem in svojim sodelavcem Janezam Soršekom v restavraciji fabrike pil žganje. Pri pijači sta se s Soršekom nekaj skregala, in ko prideta iz restavracije, vrgel ga je zatoženi dvakrat na tla, potem pa ga je prijel in ga butil z glavo proti tlom tako jako, da je Soršek drugi dan umrl. Porotniki so ga spoznali krivega in bil je obsojen na pet let težke ječe, poostrene s postom, trdim ležiščem in tamnico.

Hudodelstvo požiganja. 16. t. m. bil je zatožen 34 let stari mizarski pomagač Blaže Posavec. Zatoženi je oženjen in doma iz Drulovke blizu

Kranja, stanoval je pa zadnji čas v Kranji. V noči od 27. na 28. avgusta pr. l. pogorela je bajta njegove žene Marije rojene Pfeifer, in škoda je bila cenjena na 400 gld. V hiši je stanoval 76 let stari Blaže Pfeifer, oče zatoženčeve žene. Kmalu potem, ko je bajta zgorela, raznesel se je glas, da nikdo drugi nij požgal, nego Blaže Posavec, in sicer iz sovraštva do očeta svoje žene, starega Pfeiferja, ki je v hiši stanoval in katerega bi bil zatoženi uže davno rad iztirjal. Zatoženi odločno taji dejanje, a priče vedó jako mnogo obtežljivega povedati. V Kranji zraven njega stanujoče priče so čule, ko mu je žena rekla: „Za Božjo voljo, Blaže, kaj si pa naredil!“ Zatoženi je ženi odgovoril: „Kar je, to je, mašincó sem vrgel.“ Tudi trdi zatoženec, da ga tisto noč, ko je pogorelo, nij bilo doma, da se je z vlakom odpeljal v Ljubljano, a priče izpovedo, da je šel še le tedaj iz hiše v gorenjem mestu, ko je vlak uže žvižgal, da se odpelje. Stari Pfeifer neče se pričevanju odpovedati, pa tudi ne priseči. Stari je strašno gluh in predsednik dr. Kaprec, kakor tudi votant, adjunkt Stare se dolgo trudita, da bi stari, ki je menda nekoliko mente captus, prisegel, a vse zastonj. Konečno ga ukaže predsednik odvesti v zapor do poludne, ko se bode obravnava nadaljevala. Popoldne pa se stari Pfeifer odpove pričevanju. Zagovornik zahteva, da se zasliši žena zatoženca kot priča, a sodišče temu ne privoli. Porotniki (načelnik g. Klein) z 8 proti 4 glasom potrdé krivdo in sodišče obsodi Posavca na štiri leta težke ječe, poostrene s postom. Zagovornik dr. Suppan prijavi pritožbo ničevosti.

Domače stvari.

— (Pojasnilo.) Z ozirom na sporočilo v našej 63. številki priobčiti nam je naslednji popravek: Upravni odbor društva „Narodni dom“ je v svojej seji 17. t. m. jednoglasno sklenil, priporočiti prihodnjemu rednemu občenemu zboru, da prevzame in dozida „prvi slovenski narodni dom v Novem mestu.“ V to svrhu nasvetoval bode upravni odbor občenemu zboru tudi primerno premembo sedanjih pravil.

— (Kegljanje za „Narodni dom“.) Pričelo se bode v kratkem v gospoda Ferlinca gostilni „pri zvezdi“ na cesarja Jožefa trgu. Gospod gostilničar prepustil bode v ta namen keglišče brezplačno. O svojem času poročamo bolj natanko.

— (Trgovinska in obrtnijska zbornica) v Ljubljani ima v sredo ob 5. uri popoldne izredno sejo v zborničnej pisarni. V tej se bode poročalo, kako je bila deputacija sprejeta, katera je bila zaradi dolenske železnice in zarad železnice Loka-Trst in Kamnik-Ljubljana pri gospodu ministerstva predsedniku grofu Taaffeju in pri gospodu trgovinskemu ministru baronu Pinu. Potem se bode volil jeden zastopnik v enketi za železnične tarife.

— (Disciplinarna preiskava) se vrši proti gospodu nadzorniku Simi zaradi njegovega nepostavnega postopanja, katero je bilo povod posebno živahnej razpravi v deželnem šolskem svetu kranjskem.

— (Včerajšnji shod) pristašev fakijske opozicije v Ljubljani v kazini bil je primerno slabo obiskan, kajti udeležilo se ga je okolo 70 osob, mej njimi mnogo nevolilcev. Glavni kolovodja bil je dr. Schrey, kateri je uže 18. februarja l. l. pri občenem zboru konstitucionalnega društva napovedal boj ministerstvu Taaffe. Rekel je, da pri mestnih volitvah ne gre za politiko, temveč le za mestne interese, ki so zdaj popolnem v redu. Treba tedaj skrbeti, da sedanji izvrstni zastopniki ostanejo v zboru. Za to pa bode treba izvrstne agitacije, niti jeden volilec ne sme izostati, sicer smo izgubljeni, kajti narodna stranka je izborna organizovana. Volil se bode tedaj centralni volilni odbor izmej meščanov. V istem smislu govorili so K. Luckmann, dr. Schaffer in Lassnik. Izvolil se je potem volilni odbor, kateri bode prihodnji teden sklical vse 3 razrede k poskušnim volitvam. Shod je trajal skoro tri četrt ure.

— (Prošnje za popolno izvedenje ravnopravnosti slovenskega jezika pred sodnijami) poslale so nadalje državnemu zboru

po gospodu dr. Jos. Vošnjaku občine: Dob, Dol, Dolsko, Ihan in Št. Ožbolt, vse iz okraja brdskega.

— (Okrajna sodnija v Kapli) na slovenskem Koroškem izvršiti nij hotela mobilarne eksekucije, ker je bila dotična po c. kr. okrajnej sodniji ljubljanskej ugodno rešena prošnja pisana v slovenskem jiziku. Zategadelj, ker je sodnik Wabenau udan nemškim kapricam, izgubil bode morda dotični upnik dobro zastavo. Nij napačna taka praksa! Bog ve, ali živimo še v pravnej državi!

— (Podružnični odbor za Tržaško razstavo) bo v seji dne 22. t. m. ob 6. uri zvečer v zborniški pisarni obravnaval o poročilu oglasil za razstavo in o nasvetih zaradi vlozbe oglasil pri izvrševalnem odboru v Trstu.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 21. marca. Določila o novem volilnem načinu v českem veleposestvu so se sprejela s 165 proti 145 glasovom. Wurmbrand, Zschok, Posch, Steudel in Löblich izstopili so iz levičarskega kluba.

Dunaj. (Oficijelno.) Od dne 11. t. m. nij bilo v Krivošijah nobenega boja. Na patrolji hodeči oddelki naših čet večkrat prepodijo v dobrih pozicijah ležeče vstaše. Vstaši delajo okolico nevarno, za to morajo oddelki

biti zelo oprezni; vstaši menjajo večkrat svoje pozicije. Blagaj, Nevesinje in Gačko se bodo stalno zaseli. Četni oddelek, 1 častnik in 32 mož, šel je dne 17. t. m. proti okolici Bračici in tu naletel na živino kradečo četo vstašev okolo 250 mož, kateri pa so se po dolgotrajnem boji potegnili v Suzjezno. Izmej naših vojakov je bil 1 mrtev in 1 ranjen, vstaši pa so izgubili 2 mrtva, mej tema vodja Sutič, 3 so bili težko in mnogo lahko ranjenih. (Ta telegram došel nam je za včerajšnji list prekasno. Ured.)

Tujci:

20. marca.

Pri Slonu: Schreiber z Dunaja. — Šabec iz Trsta. — Reiner z Dunaja. — Knaus iz Frisaha. — pl. Ostrenberg z Dunaja. — Pri avstrijskem cesarji: Kranoviter iz Maribora. — Apalt iz Ljubljane. — Schmidt iz Trsta.

Zahvala.

Slavna hranilnica kranjska je za napravne in upravne stroške čipkarske šole v Zgornjih Gorjah 200 gtd. podariti blagovolila. Za ta velikodušen dar se izreka najtoplejšo zahvalo.

V Gorjah, dné 10. marca 1882.

(176) Jakob Žumer, župan in predsednik krajnega šolskega sveta.

Bik,

trileten, dobro rejen, se prodaja. — Natančneje se izve pri oskrbništvu graščine v Mokronogu. (178—1)

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. marca	Ob 7. uri zjutraj	746.97 mm.	+ 1.7° C	brezvetrije	jasno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	744.18 mm.	+ 19.3° C	slaboten jugovzhod	jasno	
	Ob 9. uri zvečer	744.80 mm.	+ 9.6° C	slaboten jugovzhod	jasno	
18. marca	Ob 7. uri zjutraj	745.65 mm.	+ 2.4° C	slaboten vzhod	jasno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	742.87 mm.	+ 18.0° C	slaboten jugovzhod	jasno	
	Ob 9. uri zvečer	742.22 mm.	+ 8.6° C	slaboten vzhod	jasno	
19. marca	Ob 7. uri zjutraj	742.02 mm.	+ 3.8° C	slaboten vzhod	jasno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	738.26 mm.	+ 18.1° C	brezvetrije	deloma jasno	
	Ob 9. uri zvečer	737.92 mm.	+ 9.8° C	brezvetrije	jasno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je stal v primeri s pretečenimi dnevi na jugu in zahodu nespremenjen, na severu in vzhodu je pa precej močno pal, vsled česar je precej nejednakomerno razdeljen, tako da znaša razloček mej maksimum in minimum 20 mm. Vetrovi so postali ravno vsled tega nekoliko močnejši in so prevladovati jeli sploh zahodni vetrovi. Nebo je bilo povsod jasno, zrak zelo suh; dežja ali snega nij palo nikjer nič. Temperatura mirna in povsod nadnormalna; pri vsem tem pa precej ekstremna; razloček mej maksimum in minimum je znašal 13° C. Moje okrog Trsta popolnem, dalje na jugu pa tudi skoro popolnem mirno.

Listnica upravnistva. Slavna čitalnica v Boyci. Vaša naročnina poteče sedaj 16. junija t. l.

Dunajska borza

dné 21. marcija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih	74 gld. 90	kr.
Enotni državni dolg v srebru	75 „ 85	„
Zlata renta	93 „ 10	„
1860 državno posojilo	129 „ 50	„
Akcije narodne banke	819 „ —	„
Kreditne akcije	315 „ 40	„
London	120 „ 45	„
Srebro	— „ —	„
Napol.	9 „ 53	„
C. kr. cekini	5 „ 64	„
Državne marke	58 „ 75	„
4% državne srečke iz l. 1854 250 gld.	118 „ —	„
Državne srečke iz l. 1864	169 „ —	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	93 „ 20	„
Ogrska zlata renta 6%	118 „ 90	„
„ 4%	87 „ 20	„
„ papirna renta 5%	86 „ 50	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ —	„
Dunava reg. srečke 5%	112 „ 75	„
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	119 „ —	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98 „ 20	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ —	„
Kreditne srečke	176 „ 75	„
Rudolfove srečke	10 „ 21	„
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 126	„
Tramway-društ. volj. 170 gld. a. v.	211 „ 50	„

Umri so v Ljubljani:

17. marca: Alojzija Strus, delavčeva hči, 9 l., Hilsnerjeve ulice št. 12, za plućnico. — Josip Koščak, 29 l., v kaznilnici, Ulice na grad št. 12, za jetiko. — Katarina Bokavšek, zasebnica, 70 l., Trnovske ulice št. 9, za vodenico. — Viktorija Jevnikar, gostija, 41 l., Dolge ulice št. 3, za srčno napako. — Apolonija Grošelj, uradniškega sluga žena, 35 l., na Bregu št. 6, za sprijenjem drobu. — V deželnej bolnici: 16. marca: Janez Mattingar, gostac, 65 l., za vodenico. 17. marca: Jakob Grabec, delavčev sin, 6 m., za vnetico pluć.

Bergerjevo medicinično milo iz smole,

poročeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — **Bergerjevo milo iz smole** ima 40% koncentracije smole iz lesa ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se prekanjenju izogne, zahteva naj se odločno **Bergerjevo milo iz smole** ter naj se pazi na znano varstveno marko.

Pri trdozratnih poltaih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno samo **Bergerjevo milo iz smole in žvepla**, ker so inozemska ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot milejšje milo iz smole za odstranjenje vseh

nečistostij na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično milo za umivanje in kopanje pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerín-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši. (38—5)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar **G. HELL v OPAVI.**

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V Kočevju J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J. Warto. V Kranji K. Šavnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečny.

Hitra in gotova pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprjeni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, vpliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zastinjenju, krvnem natoku, hemoroidih, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črekih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega vpliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Vaše blagorodje!

Čutim se dolžnega, da Vam izrečem najboljšo zahvalo. Za februarja uže boleham na želodčne bolečine, zjedinjeno z neapetitnostjo in brezmirnimi nočmi. Obiskal s m uže mnogo zdravnikov brez uspeha. Le po moči „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ sem zopet opomogel, vplival je čudovito. Vsi moji znanci v tem kraju morejo to pričati in se čudijo nad mojim apetitom. Do zdaj sem si naročil tretjo steklenico pri gospodu Neusteinu v Pankengasse. Prosim Vas, da to moje spričalo po resnici objavite. Še jedenkrat presrečno zahvalo.

Spoštovanjem
Peter Springer,
vrtar v Gorenjem Sv. Vidu pri Dunaji,
Auerhofgasse 2.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsodi izrečno **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno **dr. Rosovega zdravilnega balzama**.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragnerja**, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vilj. Mayr**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **J. pl. Trnkoczy**, lekar. V Novem mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar. V Kameniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Kranji: **K. Šavnik**, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajajo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črni tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morsko kost; zoper otekline po prehlajenju in po putiki; zoper ponavljajoč se prisad v udih na nogi, v kolenih, rokah in ledji, če se noge poté in zoper kurja očesa; če roke pokajo in zoper kitam podobne razpokline; zoper otekline, kadar je koga pičil mrčes; zoper stare rane in take, ki se gnojijo; zoper raka, ranjene noge, vnetje kože na kosteh itd.

Vsak prisad, otekline, ukoščenje, napihnjenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škaflicah po 25 in 35 kr. (142—3)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnozih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.